Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Horologium aeternae sapientiae

Seuse, Heinrich

[Paris], [zwischen 1480 und 1489 oder um 1485-90]

[Capitulum] viii

urn:nbn:de:bsz:31-293072

Visual Library

horrenda. fac michi hoc in tpē quitq̄d tibi placuerit. Impone leges: adauge tribulationes. ĩfirmitates mul tiplica. Siquidē tantus eſt michi timor dñi: vt etiã cũ ſolũ leuis ſuſpicio occurrerit: ꝙ culpis meis exigētibꝫ faciē tuam pauliſper auertas a me: et ꝙ iudicem meũ offenderim. vt oĩno q̄ſcere non valeam. ſed totus pre dolore et merore in memetipō ꝯtabeſcam. ⁊ quomodo ſuſtinere potero illam terrificã faciem plenã ira ⁊ ĩdi= gnatione. Ve miſeris ⁊ obduratis peccatoribus. ve in fernalibꝫ ⁊ damnatis aĩabꝰ ac peruerſis ſpiritibus: qui hanc faciem terribilem abſq3 omĩ ſpe gratie viſuri ſũt audituri q3 illud horrendũ tonitruũ. ¶ Ite maledicti in ignem eternũ. O maledictũ eternũ. O opprobriũ ſempi ternũ. quod nũq̄ꝫ delebit. Quis cogitare ſufficiat diem iſtam tremēdã. Quis ergo faciem tuã terrificã videre poterit omĩ ſpe priuatam. Suadeo proinde omĩbꝫ ho minibꝫ maxime peccatoribꝫ ne ſe ſilentio tuo vſq3qua q3 cõmittant. Taces etenĩ et te peccata videre diſſimu= las. Cum vero arripuerit iudiciũ manꝰ tua reddis vlti onē hoſtibus tuis et his qui oderũt te retribuis. Quo= modo queſo o piiſſima bonitas verũ eſſe poterit te eē amabilē cum ſis ita terribilis. ¶ Sapiã. ¶ Terribilis q̄dē ſum peccatoribus: amabilis autē iuſtis ac me dili gentibꝫ. Ego deus qui nõ mutor. ſecũdũ tñ qualitatem ⁊ diuerſitatem me aſpicientiũ diſſimilis videor. Elec= tos meos in hoc mũdo timorē pariter ⁊ amorē iugiter habē expedit. vt et timor ſemꝑ aĩam ſollicitãſ a noxiis retrahat exceſſibꝰ ⁊ amor letificãs erigat ad ſuꝑna.

¶ De viciſſitudine viſitationis diuine Et qualiter anima ſe debet tenere. ¶ Capitulũ. viii.

Amantiſſimꝰ dñi hĩtabit in eo ꝯfident quaſi in thalamo tota die ꝯmorabit ⁊ int humeros il liꝰ requieſcet. Deutero. xxxiii°. Hec ⁊ his ſilia que profecto amori alludunt verba dũ aure cordis ꝑcipio

vehemēter ſuſpiro.cū me tam longe a fructu deſidera-
to huiuſmodi amoris eſſe cognoſco. Nam ſubſtractio
dilecti cōtra votū diligentis quā ſepe me expertū eſſe
fateor.precipuꝰ michi videtur in amore labor et dolor
Quātū enī quis de dilecti letaꝛ preſentia.tantū de eiuſ
abſentia triſtatur et dolet. Et hec inſipida amoris re-
gula nimiū afflictiua: quā in terreno amore declinare
volui.et nūc ipſam quoqꝫ in amore diuino īueni. Hoc
eſt ergo quod habeo aduerſum te maꝛ dilectionis eter
na ſapientia: impugnās tuū amorem quē nudiuſterciꝰ
tantū excluſiſti.Uiciſſitudo nāqꝫ predicta nō ſolum in
terreno amore verūetiam in tuo videtur locū habere.
Frequentiſſime enī dum mens amātis in thalamo cor-
dis quietꝰ te habere putat⁊ federe ſempiꝛno brachiis
amoris te ſibi ꝯſtrīxiſſe inſeparabiliter eſtimat. ſubito
qui putabaris adeſſe neſcio quo aufugis: ⁊ qui eſtima
baris cōſtrictus eſſe longius recedis.et non compares
ſed aīam dolore plenam poſt te derelinquis. Et dum
cor amantis plus te ardet anima te ſitit.⁊ corpus īfir-
mū langueſcit.te ſolum vnicū cordis gaudiū totis cu-
piens viſceribus diſſimulas: et quaſi aſpnando nullū
omīno das ītelligibile reſpōſum. Quid eſt hoc Nūqd
nō impiū ac crudele nimiū ē cōdeſcendere nolle ei quē
ipſe vulneraſti. ❡ Sapientia. Magnitudo et pulcri-
tudo cuiuſlibet creature poterit pro me reſpondere.
❡ Diſcipulus. ❡ Numquid ſufficit hoc aīe amoroſe.Li-
cet enī tuam potentiā ſapientiam et bonitatē inibi re-
lucere indubitanter cognoſcat.et per hoc quaſi ꝑ qͦ-
dam veſtigium ſūme pulcrū et bonū eſſe intelligat lon
ge tamen adhuc diſtat a ſuo fine deſiderato. ❡ Sapi-
entia. ❡ Si hoc non ſufficit ſaltem de ſacra ſcriptura
contenta ſit vbi me ſufficienter ſi diligens fuerit pote-
rit inuenire. Quamlibet paginam pro littera amoro-
ſa.tamq̄ in amoris ſolatium per me ſibi tranſmiſſam
ſuſcipiat.quia quecumqꝫ ſcripta ſūt ad ꝯſolationē ipiꝰ

ſcripta ſunt ad ſubleuationem ſpei et inſtaurationem caritatis. Nonne hec tibi videntur argumenta dilectionis amanti ſufficere debere. Diſcipulus. O totiꝯ magiſtra dilectionis quare ſic loqueris. Numquid nō es verus amator et preceptor amoris et vt melius dicam certe amor ipſe es. Igitur vere et indubitāter noſti condicioēs cordis amoroſi ⁊ ideo tam alieno modo loqui de amore te nō cōuenit. Tu ſcis o amator eterne quia amanti nimis parū eſt. quidquid hoc eſt. quod ſuum amatum non eſt. nichil enī amanti ſufficit. niſi ipꝫ amatum cum preſens fuerit. En factꝯ es in corde meo quaſi ignis eſtuans īcluſuſqꝫ in oſſibꝫ meis et deficio ferre non ſuſtinens. O amantiſſimū amoris obiectum tu cordis mei tam potenter poſſidens domicilium. te in armariolo cordis mei tam delicate tenens repoſitū et me totum ſic amor tuus ſua conſtrinxit vi. vt etiam ſi lingue hominū et angelorum cunctorū te michi preconio ſingulari extollerent et multa de te narrarēt ſeu ſcripta amoroſa demonſtrarent mūne ꝓficerent. quin potius amātis affectū interdū impedire poſſent. implē aūt deſideriū nō valerēt. Sed illud tota pergit cordis intētio vt te ſolū vnicum cordis theſaurū īueniat: ⁊ in te ſolo vero bono iugiter acquieſcat. Modica horula abſqꝫ tua feliciſſima preſentia michi āni vnius ſpaciū aut pluriū videtur habere. Unde pia dulcedo noli queſo michi indigno famulo tuo eſſe aliena. Nempe cum vnica die te michi ſolicito magis alienum ſentio mille ānoꝝ curriclā lōgūqꝫ platonicū ānū me cū tedio mlto exulaſſe me deploro Tu es ꝑadiſꝯ voluptatis tu ꝑadiſꝯ ſuꝑceleſtis Quiymo oī ꝑadiſo optablior: nā te iuxta votum habē eſt ꝑfecte beatū eſſe. Nunc igiꝛ ſi pietate atqꝫ clementia cunctos decet eſſe ornatos qui in poteſtate poſiti ſunt: q̄to magis decet maieſtatem tantam miſeratio magna ⁊ ꝯpaſſio multa. Quare o benigna ſapia

clementer non conſideras miſera illa amoroſa corda
que ad te ſurſum reſpiciunt gementes:poſt te voce cla
mando. Reuertere reuertere dilecte mi: vt intueamur
te. Redde nobis leticiam ſalutaris preſentie tue. flent
q; inconſolabiliter timentes ne forte offenderint te. Se
dent ſole ac ſolitarie qm̄ amaritudīe plene ſūt. ⁊ aīo de
ſiderāti ſuſpirāt. hec vel ſilia dicētes O qn̄ veniet. o qn̄
redibit Putas oculi cordis mei videbūt. vbi angeli p̄=
ſpicere deſiderant: heu quo abijt dilectus meus. Heu
prohdolor quare non vigilaui. Cur non tenui illum.
Mi dulcis oſtende te michi:ledit namq; nimis tua ab=
ſencia quē letificauit preſentia. Uiciſſitudo acceſſus et
receſſus affligit vehementer Indica ergo michi vmbra
culū ſub quo cubas. refrigeriū querēs: eſtū deuitās. q̇a
aſcendit ſol ne iterum extra me vagari incipiam. qui
me in te reperiam. heu quādiu hac carebo. Jam enim
deficio. amplꝰ ferre nō valeo. Da ergo te vt in te me re
recipiā qui me per te perdidi. O mira virtus amoris.
Ego vere dico qnia fortis ēvt mors dilectio. Canticorū.
viijͦ .b. Et enį cor michi o amor abſtuliſti: ⁊ dilecto de=
diſti. eiq; ipm̄ tam īſeparabiliter ꝯglutinaſti. vt me cer
tis tp̄ibus quodāmodo reliquiſſe me putet. O cor dic
michi queſo cuiꝰ ſis. vtrū ne illius quē totis amas vi=
ſceribus: vel illiꝰ cui vitam das. Si meū et o q̄̄ parum
mecū es. O quotiēs alibi es. Neſcio vbi es ſi nō es cū
eo cuius es. Ecce vere nulli tā libere te dimitterem ni
ſi dilecto quē plusq̄̄ vitā ꝓpriā diligo. Et qꝛ eū plusq̄̄
me diligo. ideo tāto magis meū es. q̄̄to plus eiꝰ es: cuiꝰ
et ego. Namq; non ſolum te ſibi appropriās. ſed et me
totum ſimul tecum trahendo. ſibi vendicas cum effec=
tu. Quia ergo eius es non ſolum creatione et redem=
ptione ac ceteris ſimilibus cauſis ſicut et alie rationa=
les creature. ſed et eius es quodam ſingulari pri=
uilegio. ſcilicet voluntaria ac libera deuotione.

Siquidē tu es illud iocale quod inchoantibꝫ amoro-
ſe iuuētutis mee tp̄ibꝫ. oībꝫ mundialibꝫ priuatū amo-
ribꝫ ſibi ꝑ ſigno caritatis obtuli. ⁊ ipſū noīs lrīs ſāgui
neis cōſignās. thronū eburneū. reclinatoriū aureū. ac
thalamū nupcialē ad quieſcendum in eo ſibi conſtitui
Igitur dic m̄ qualiter vis recipere illā tuā amicam et
ſpiritualē ſpōſā eternā ſcilicet ſapientiā. cū redierit ad
hoſtiū cordis ſtando ac pulſando ſibi petierit aperiri.
Ecce inquit non diu tardabo: nec dilectā diutiꝰ expec-
tare permittā. ſed in occurſū eius feſtinanter accurrā:
⁊ brachiis deſideriorū meoꝝ affectuoſiſſime extentis
dilectū votoꝝ meoꝝ inter ſaluationis verba intimo ā
plexu conſtringā. Et ſicut clauſus iohannes in vtero
matris ad preſentiā eterni regis tripudiando ſaltauit
ſic et ego clauſus ergaſtulo ad tante ſponſe p̄ſentiam
medullitus exultabo. eumq̧ in voce iubilationis amo
roſe ſalutabo dicens. O dilecte mi abyſſus profundiſ
ſimus deſideriorum meorum. totaq̧ ſimul congeries
viſcerū meoꝝ te ſalutant ex p̄cordialiſſimis aīe affecti
bus t̄q̧ demandant tot ſalutationes deuotaq̧ ſeruicia
quot in arboribꝫ folia ⁊ in celo fulgent ſydera. ⁊ quot
arene maris circa littora. Sicq̧ deuote receptū intro-
ducā in locū propriū ſcilicet cordis tricliniū ſpiritua-
lē thalamū. Sꝫ ꝓh dolor hᵒ eſt qd̄ me ante factū gemē
ꝯpellit viciſſitudo ſcilꝫ acceſſus ⁊ receſſus ipiꝰ Hec nāq̧
affligit aīꝫ nūdū ꝑfectiſſīo amoris gradu ſolidatū Hec
⁊ his ſilia ītima cordis ſuſpiria ⁊ aōris colloq̄a o et̄na
ſapia audis nec attēdis. ſed nec aduerte q̄ꝺ te ſimulas.
¶ Sapiētia. ¶ Video ſingula ⁊ attēto cordis deſiderio
ꝑſpicio vniūſa. ſed expecta pauliſper et indica m̄ v̓bū
quod a te quero. Nunq̄d ei qui multa loquitur ipē nō
audiet. aut qui multa interrogat ipſe nō reſpondebit.
Reſponde m̄ quod quero. Quid eſt hoc quod potiſſi-
mū celeſtes ſp̄s q̄rere ⁊ intendere debent ī ſua oꝑatiōe

Diſcipulus. O oīꝫ prudentiſſima pōderatꝛ vtutū eterna ſapīa quō° ſimplex ⁊ īperitꝰ ad hoc reſpondere potero. Sed tu ſūma celeſtis diſciplīe magiſtra reſpō de ꝑ me obſecro. Sapientia. Scire igitur debes ꝙ angelici ſp̄s ac viatores perfecti nil tm̄ in ſua oꝑatiōe q̄runt ꝙtū cōformitatē oīꝫ actionū ſuaꝝ ad meā volū tatē. Meꝰ inquit dīna ſapīa cibus eſt vt faciā volūta tē pr̄is mei q̄ in celis eſt. Jo. vi°. Hic eſt cibus anglōꝝ ſimulq̧ perfectoꝝ viatoꝝ vt delectent̄ voluntatē dn̄i ſui īpleri in ſe ⁊ vniuerſalit̄ in oībꝫ creaturis Vn̄ ⁊ ad opus vile de ſuo gn̄e delectabiliꝰ ferrentur: ꝙ ad hono rificentius. ſi voluntati mee id magis foret acceptum.

Diſcipulus O ſūma ſapīa ꝙ occulta ſugillatione tua n̄c reſpōſiōe īperfectionē meā percutis. Intendis eī ni fallor q̄rulositatē meā modo vrbano reprehendē defectū longanimitatis dānare qui dulcia q̄ro. aſpe ra quo ad poſſū fugio. Sapientia. Tanta deberet eē abſolutio affectꝰ probati diſcipuli vt nō ſolū corpo ralibus delectationibꝫ nō eſſet alligatꝰ. ſed neq̧ ꝑ ſpi ritualibus tm̄ inhiaret. vt eas cariꝰ ꝙ ipſū ſūmū bonū in ſe ipſo acceptū q̄rendo appeteret. Cōſidera ergo te ipſū q̄d q̄ras aut quid diligas. Imperfecti eī quoq̧ ea q̄ dilecti ſunt nō ipſū q̄runt. Aut enī ſua incōmoda de clinant ſicut ſerui. vel ſua lucra ſectant̄ vt mercēnarii Verūtn̄ vt interrogationi tue principali de viciſſitu dine viſitationū meaꝝ que aīaꝫ affligunt amoroſam plenius reſpondeā. ſcire debes ꝙ interdū ⁊ frequentiꝰ aliis cauſis pretermiſſis. ipſa aīa huiꝰ ſubtractionis cau ſa exiſtit. dū radio ſolari feneſtra peropaca quedā pre cluditur. vel hoſpiti tanto irreuerentia ab intra exhi betur. vt proinde exire de dilecta. atq̧ in hoc nō dilec ta cogatur ipſe. cuiꝰ delicie ſunt eſſe cū filiis hoīꝫ. ꝓuer. viii°. d. Interdū quoq̧ adueniēs exultationē tribuo mā ſionē faciens cū dilecta. nō manifeſte quidē. ſed occul-

te atq; latenter. ita vt paucíſſimi ⁊ nō niſi expertiſſimi queant p̄ñtie tante miſteria cognoſcere. Diſcipulus

¶ Dñe vt video peritiſſimus amator es tu. oro igitur ⁊ deſidero vt michi aliqua interſignia tue ſecretiſſime atq; certiſſime preſentie oſtendere digneris. ¶ Sapia

Si preſentiā meā deſideras cognoſcere. temetipſuʒ qualis ſis in abſentia grē debes diligenter examinare. ⁊ ſtatī quod queris inuenies Sūmum namq; bonū cū ſim preſentia mea cuncta bonitate adimpleo. Ideo q; ſicut cauſa per ſuū effectum cognoſcitur vt ſol in ſe inuiſibilis per radiorum ſuorū repercuſſionem viſibilis efficitur. Sed et preſentia mea deprehenditur per ſuam fecundiſſimā bonitatem. Nunc igitur ſi vnq̄ꝫ bonitatem preſentie mee vel abſentie ſterilitatem probaſti. profer in mediū vt īſtructus inter gramina valeas dignoſcere flores. ¶ Diſcipulus. Si cuncta corporis mei membra in linguas verterentur. ⁊ omnes art⁹ humana voce reſonarent. nō poſſent exprimere neq; perfecte narrare hoc quod a me queris. Sed vt verū fatear huius rei cauſa in amplitudine mirabilium dei ſepiſſime ad cor altū exurrexi. vt exultaret deus dicens in memetipſo. O ſi talis eſt preſentia dei. tam immenſa bonitas in homine peccatore cuius vita minima et exercicia nulla quid ergo eſt in aliis vbi vite innocētia ⁊ gratiarum virtutumq; copia tam immenſa. Verūtamen hoc modicum quod expertus ſum prout dederis proferam. vt eiuſmodi pleniorem a te poſſim habere directionem premiſſoruʒ. Igitur o ſūma bonitas cū faciem tuam bonitate ⁊ ſuauitate plenā a me auertis. cū internā conſolationē ſubtrahis. ⁊ lumē quaſi ī manibꝫ abſcōdis tūc aīa miſera ſubito īmutat̄ ⁊ velut lāguida ⁊ tabeſcēs efficit̄. laſſitudo exīn corpiſ ſubſeq̄t ⁊ cordis duricia ac ſp̄s t̄ſticia ſētit̄. Tediū quoq; virulētū occupat fines meos: ita vt tedeat aīaʒ meā vite mee.

Oīa q̄ videntur vel audiuntur etiā ſi bona fuerīt nau ſeam tūc prouocant ſpiritualē. receſſus recte tuus horrorē loci. celle faſtidiū. fratrūq; pariter mecū ꝯmorantiū aſpernationē inducit. ⁊ aīa mea dormitare incipit pre tedio. vt interdū ex puſillanimitate ſp̄s neſciat vnde veniat aut quo vadat. Experientia inſuper certiſſima perſuaſum habeo me tunc eſſe ad vicia ꝓcliuiorē. ad reſiſtendū tēptationi debilem: ⁊ ad oīa exercicia ſpiritualia minus valentē. Oīs qui me in illo tp̄e queſierit. vacuā domū inuenit: quia bonus paterfamilias oēs domeſticos benedictione et hilaritate replens abceſſit. ⁊ domiciliū vacuū dereliquit. Atvero preclarus ille oriens ſplendor lucis eterne ī medio tenebraꝝ cordis mei exurgens ⁊ procedens pulcre exoritur. O mutatio dextere excelſi cum oīs melancolice cōplexionis nebuloſa congeries diſſoluitur. et nox caliginoſa ſicut dies illuminatur triſtibꝫ cunctis ſubmotis. Et ecce cor riſu perfunditur. os iubilo repletur. gaudet aīa. ſerenatur conſcientia. plaudūt cū tripudio oīa oſſa mea deū ſimul laudantia: ⁊ dicentia. q̄m bonus. q̄m in ſeculum mīa eius. Et cantant in viis dn̄i: q̄m magna eſt gloria dn̄i. Tunc incipit voluntas pre gaudio feſtinare. ita vt tantis gaudiis infuſus nōnunq̄ iuraſſem ꝙ hanc diē luminoſitate tā inſignē reſurrectionis dn̄ice ob preconiū orbi terraꝝ ſtellifer orbis adduxiſſet. Nimirū cum me extinctū putauerā. Job xi°. d. Oriebar vt lucifer et habitantibꝫ in regione vmbre mortis. yſa. ix°. a. Lux orta eſt eis. Tunc oīa q̄ prius dura ⁊ aſpera quodāmo° īpoſſibilia videbantur. dulcia reddebanť: ac leuia. ieiuniū dulce. vigilie breues. cunctaq; exercitia parua videbantur pre amoris magnitudine. Jn ea quoq; hora gratie ſpiritualis. vitaꝫ emendare. mores corrigere. ac multa bona facere propono. q̄ gratia recedēte heu minime ad effectū ꝓduco. Aīa repletur caritate ⁊ vitate

ac dulcedine tanta perfundit. vt pene ſeipſã ⁊ oĩz cete
rorũ obliuiſcatur. meditationes melliflue ad libitũ ꝓ
fluũt. ligua infãtilis diſerta efficitur. ⁊ vt breuiter dicã
eſt grẽ opera ex oĩ parte diſtillans. vt oĩs q̇ petit acci=
piat. ⁊ qui q̃rit inueniat. ⁊ pulſantibꝫ aperiat. Ma. vii°
b. Tunc cunctis viſibilibꝫ altior effect⁹ oĩa tp̃alia cal=
caſſe in atriis celeſtis ihrlm̃ me ſtare arbitror ita vt auſ
picia quedã ⁊ intra futuri ſeculi quodãmo° incipiã pre
guſtare. Oẽs ei affect⁹ in amoris gaudio vniti in ſola
conditoris fruitione quieſcant. Hec inq̃ȝ et his ſimilia
in penetrabilibꝫ cordis gerunt vtrũ autẽ ex me vel ex
te peto informari. ¶ Sapientia Perdicio ẽ ex te. i me
tantũ auxiliũ. Oſee. xiii°. e. Ex te nõ niſi deficis. ⁊ ad ni=
chilũ tendis. hec autẽ et ſimilia per meã preſentiã tibi
noueris conceſſa. Nã hic eſt ludus amoris: quẽ in aĩa a
moroſa habere conſueui. Eſt aũt lud⁹ amoris gaudiũ
⁊ dolor q̃ ſibi inuicẽ ex pñtia vel abſentia dilecti ſucce
dunt. Hoc eĩ ꝓpriũ amoris eſſe ſolet vt q̃tus ſit preſen
te amabili lateat recedente vero magis percipiatur.
¶ Diſcipulus: ¶ Hic ludus amoris non m̃ videt gau=
dii ſed meroris. Sed obſecro te putas ne hac viciſſitu
dine in hoc tp̃e aliqui viatores priuilegio ſingulari ex
cipiantur. ¶ Sapientia ¶ Paucíſſimi. Nimirũ tanta di
uinoꝝ in hoĩe participatio ſubtilitatis eſt quaſi q̃dã i
choatio eternitatis. Et hi ſunt q̇ videlicet puriſſimis
affectibꝫ ab infimis abſtracti ⁊ lõgo iam vſu. ⁊ exerci=
cio diformes quodãmo° effecti: diuinis rebus cõtinue
vniuntur. qui per ſeceſſũ mentis perfectiſſime oẽ me=
diũ diuidens deũ ⁊ aĩaꝫ tota alacritate depoſuerunt.
¶ Diſcipulus. ¶ Dũ hec audio alti⁹ ingemiſco. eo q̃ ta=
libꝫ in vita ⁊ experientia adhuc tã longe me eſſe cog=
noſco. Proinde q2 hec perfectionis ſũma facultatẽ meã
excedit. volo ad te ſcire qualiter diſcipulus inexpertus
in eiuſmodi viſitatione ſe debeat tenere. ¶ Sapientia

Jn die bonorum ne immemor ſis malorum. et in die
malorum ne imemor ſis bonorum. ¶ Eccleſiaſtici vnde=
cimo.c. ¶ Ut ſic te quidem nec in preſentia gratie vltra
modū extollas: nec in abſentia vltra ꝙ̃ expedit depri=
mas. Sed velut ayoth vtraqꝫ manu vtaris. Pro dex=
tera. Judich tercio.b. ¶ Si adhuc es nouella plantatio ⁊
aſſidua irrigatione neceſſarius es: ſaltem hoc facias vt
hanc viciſſitudinē non impacienter feras. licet faciem
meā ſēper inquirere debeas diligenter. ¶ Diſcipulus.
¶ O ſi inſpicere velles. ſcires vtiqꝫ quia diutina dilecti
expectatio magna cordis eſt afflictio. ¶ Sapientia.
¶ Haud dubium hanc rotam amoris volubilem ſuſ=
tinebit quicunqꝫ amare voluerit. nec mirum. neqꝫ enim
mundi huius amatoribus ſemper proſpera ſed etiam
interdum ſuccedūt aduerſa. Quam ſi forte minus ex=
pertus es interroga quempiā ex his ⁊ dicet tibi quia
laborabit omnis qui amare voluerit. Sunt quidem
nonnulli amatores nimium vtiqꝫ molles. qui dum a=
mori ad horam inſeruiunt: ⁊ amatores ſed ſine labore
eſſe volunt. quibus ſi ſtatim iuxta votum aura optata
non arriſerit a ceptis continuo deſiſtunt. ⁊ hi ad fruc=
tum amoris minime perueniunt. eiſqꝫ tamꝙ̃ indignis
dicitur. milicie ſpecies amor eſt diſcedite ſegnes. Pro=
inde feruidus amator vt ad fructum amoris deſidera
tum perueniat debet eſſe ſedulus. longanimis. obſequi
oſus. nec faciliter deſiſtere debet. etiam ſi mille vicibꝫ
repulſam patiatur. ſemper exiſtens bone ſpei. cogitās
quia labor improbus omnia vincit. Quid mollius a=
qua quid lapide durius. ⁊ hic frequenti ictu gute ca=
uatur. Guta cauat lapidem non vi ſed ſepe cadendo.
¶ Et vt rumores tibi bonos ⁊ veris amatoribus de=
lectabiles ſubinferam. noueris ꝙ hec diuiniſſima pro
qua laboras ſponſa rogari vult. obſequiis delectatur
Quiſnā tam ſubito ⁊ in rebus caducis obtinet. quod

amori placet. Roget proinde ac poſtulet ꝛ obſcret. nec
deſiſtat. ꝛ ego ei vere introitum iuxta cordis votum ꝑ
mitto. Non eſt enim inuenta in omnibus finibus iſra-
el que tam facilis ſit ad exorandum. tam prompta ad
exaudiēdum. ad reddendū tam pia. ſicut hec diuiniſ-
ſima ſponſa. En pre magnitudine amoris ſe cohibere
diu non poteſt. non poteſt expectare donec rogetur. ſʒ
preoccupat ſe querentes. ꝛ interdum ſe priorem eis o-
ſtendit. Stat in foro. in medio platearū. in foribus por
tarum dat vocem ſuam. omnes alliciens: et ad ſuum
trahens cunctos amorem. Qui amare voluerit omni
tempore me ſuam amabilem ſpectare ſtudeat. ſicut et
ego meum amatorem expectare conſueui. Siquidem
neſcit vtrum ab oriente vel ab occidente. ſeu a ſeptem
trione aut meridie veniat quam preſtolatur. Ignorat
etiam vtrum mane vel meridie an gallicantu hoſtium
pulſet et aperiri petat. Nam ſepius dum animus me
querendo anxius exiſtit querendo non inuenit: ſed cū
minime putauerit dilectum preſentem habebit. Sem-
per enim cupio dilectam amori eſſe paratā. nec eam
de ſuis meritis pluſquā de mea dignatione volo con-
fidere. Porro non ſufficit vnam horulam temporis cū
dilecto expendere. ſed neceſſe eſt ſepius vacare. ꝛ vide-
re qui eiꝰ occulta ſuſpiria vult intelligere: et pñtia eiꝰ
potiri deſiderat precioſa. Et vt dulcibus his ſermoni-
bus verba increpatoria non tamen nimis amatoria
miſceamus. arguere te valde oportet. quia vere in hu-
iuſmodi exerciciis amoris rep̄hensibilis es. Cui proh
pudor tu qui miliciā amoris aſſumpſiſti. qui hanc no-
ſtram philoſophiā profeſſus es. et eius dilecti iugo hu
merū tuū ſuppoſuiſti cur imꝙ̃ vagabundo corde ꝛ ocu
lis tremulis. ac ĩ fines orbis t̃re rotatis. ſtare corā tāta
ſpōſa p̄ſumis. que ĩdefeſſo aſpectu ſerena ꝛ gratioſa fa
cie iugiť te expectat. nec oculos ſuos vmꝙ̃ a te auertit.

Quã vecundũ eſt ſingulis q̄buſq; auditum prebere. vt
nõ poſſis que dei ſapientia in te loquitur audire. O ꝙ̃
turpe eſt diſcipulo amoris ſeipſũ tm̃ obliuiſci vt ei⁹ nõ
aduertat verba interna cui⁹ vbiq; circundat preſentia
Merito deniq; tãꝙ̃ ab indigno ſe ſubtrahit. cũ te non
in te nec in ſe ſed extra ſe ⁊ te in mundi ſtrepitu inue=
nit. Et ideo q̄ſo hec emendare memento. perpende ꝙ̃
indecens exiſtat ſi aĩa quitꝙ̃ in exterioribꝫ querat. que
regnũ dei intra ſe portat. Regnũ quippe dei intra vos
eſt. quod eſt iuſticia pax ⁊ gaudiũ in ſp̄u ſcõ.

¶ Quare dĩna ſapĩa ſuos caros in h° mũdo ꝑmittit tã multipli=
citer tribulari. Capl̃m. ix.

¶ Diſcipulus

Iuſtus quidẽ tu es ſi diſputem tecũ. Verũtamẽ
iuſta loquar ad te. Quare via ĩpioꝝ proſpera
tur. Je. xii°. a. Bene eſt oĩbus qui preuaricant̃ et
inique agunt. plantaſti eos ⁊ radicẽ miſerunt. profici=
unt in peius ⁊ faciunt fructũ iniquitatis. Ibidẽ. Mate=
riã multipharie ventilatã. ⁊ frequent̃ reuerſatã op⁹ nõ
eſſet reſumere: ſed refricatio tribulationũ aduerſitatũ
iterato. replicationẽ querulo ſaꝫ quoq; aduerſũ te rec=
tor orbis expoſcit. nunq̄d ei vano oſtentationis ſp̄u ho
minibꝫ ſuadeo deus ſcit. Aut nunq̄d contra hoĩeꝫ diſ
putatio mea. aut ad hoĩeꝫ ⁊ nõ magis propter refrige
rationẽ ardoris cordis contricti ⁊ humiliati. ⁊ a pue=
ricia vſq; ad hanc diem paſſionibus ⁊ miſeriis vexati
Aut quis ſilia vel maiora paſſus cõpati ſciret. ſicut tu
qui ex his q̄ paſſus es cõpaſſionẽ didiciſti. Sicut ei ce=
cus natus de nõ viſis coloribꝫ ĩperfecte ſillogizat. ſic q̇
non eſt paſſus aduerſa tãꝙ̃ inexpertus nimis perfecte
de tribulationibus iudicat. Aut quo° poſſent credere
hi quoꝝ domus ſunt ſecure ⁊ pacate ⁊ nõ eſt virga dei
ſuper eos qui ducunt in bonis dies ſuos. delicate nut=
criti in ſolaciis educati. robuſti. ſani. felices. dignitati=